

پاسخنامه درس دهم : درون آشیانه

تشریحی

ساده

۱- از چه راه‌هایی می‌توانیم به جانوران کمک کنیم تا سالم بمانند؟ (دو مورد)

پاسخ: ۱- لانه ی جانوران را خراب نکنیم. ۲- محیط زیست را آلوده نکنیم.

متوسط

۲- لانه برای مورچه چه فایده‌هایی دارد؟ (۴ مورد بیان کنید).

پاسخ: ۱- لانه مورچه ها را از باد و باران محافظت می کند.

۲- لانه مورچه ها را از سرما و گرما محافظت می کند.

۳- مورچه ها بچه های خود را در لانه نگهداری و بزرگ می کنند.

۴- مورچه ها غذای خود را در لانه انبار می کنند.

۳- مراحل زندگی لاک پشت را به ترتیب از «۱» تا «۵» شماره گذاری کنید.

۲- بیرون آمدن از تخم

۵. زندگی در آب

۱- تخم گذاری

۴- ورود به دریا

۳- زندگی در خشکی

تستی

ساده

۴- کدام یک، از غذایی که گیاهان می سازند، استفاده می کنند؟

- ۱) فقط خود گیاهان ۲) فقط جانوران ۳) فقط انسان ها و گیاهان ۴) گیاهان و جانوران

پاسخ: گزینه ی «۴» گیاهان با استفاده از نور خورشید برای خود و جانوران دیگر غذا تهیه می کنند.

۵- با توجه به چرخه ی زندگی کرم ابریشم، کدام گزینه جاهای خالی عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«کرم ابریشم هنگامی که از تخم بیرون می آید از برگ های تغذیه می کند. در مرحله ی بعد درست می کند پس از مدتی ... به وجود می آید».

- ۱) توت- پيله- پروانه ی کرم ابریشم ۲) نارون- پيله- حشره ی شهدخوار

- ۳) توت- لانه- پروانه ی کرم ابریشم ۴) نارون- لانه- حشره ی شهدخوار

پاسخ: گزینه ی «۱» زندگی کرم ابریشم از یک تخم آغاز می شود. کرم ابریشم از تخم بیرون می آید مدتی برگ های توت را می خورد و بعد روی یک شاخه پيله درست می کند. پس از مدتی پروانه ی کرم ابریشم از پيله خارج می شود.

۶- کدام حیوان نمی تواند لانه بسازد؟

- ۱) کلاغ ۲) خرگوش ۳) فیل ۴) زنبور

پاسخ: گزینه ی «۳» فیل، به دلیل اندام بزرگش قادر به ساختن لانه نیست، اما کلاغ، خرگوش و زنبور همگی لانه می سازند.

۷- غذای کرم ابریشمی که از تخم بیرون می آید، چیست؟

- ۱) شاخه ی درخت ۲) دانه ۳) برگ توت ۴) میوه ی توت

پاسخ: گزینه ی «۳» کرم ابریشم زندگی خود را از یک تخم آغاز می کند و وقتی از تخم بیرون می آید، مدتی برگ های توت را می خورد و بعد روی یک شاخه پيله درست می کند و پس از مدتی پروانه ی کرم ابریشم از پيله خارج می شود.

۸- از طریق کدام یک از کارهای زیر، نمی‌توانیم به جانوران کمک کنیم تا سالم بمانند؟

۱) شکار نکردن آن‌ها ۲) مراقبت از جنگل ۳) غذا دادن به آن‌ها ۴) خراب کردن آشیانه‌ی آن‌ها

پاسخ: گزینه ی «۴» ما می‌توانیم با شکار نکردن جانوران، مراقبت از جنگل‌ها، غذا دادن به جانوران و ... به آن‌ها کمک کنیم تا سالم بمانند.

۹- با توجه به شماره‌گذاری تصاویر زیر، کدام گزینه مراحل ساختن آشیانه‌ی چرخ ریسک را به‌درستی نشان می‌دهد؟

۱) «۳» ← «۲» ← «۱» ۲) «۲» ← «۱» ← «۳» ۳) «۳» ← «۱» ← «۲» ۴) «۱» ← «۳» ← «۲»

پاسخ: گزینه ی «۲»

با توجه به تصویر کتاب درسی، گزینه ی «۲» مراحل ساخت آشیانه توسط چرخ ریسک را به‌درستی نشان می‌دهد.

۱۰- کدام جانور در مراحل اولیه رشد خود، شبیه ماهی باله و دم دارد و در آب زندگی می‌کند؟

۱) قورباغه ۲) لاک پشت ۳) کرم ابریشم ۴) کانگورو

پاسخ: گزینه ی «۱» نوزاد قورباغه باله و دم دارد و در آب زندگی می‌کند.

۱۱- چرخ ریسک شاخه و برگ‌های نازک گیاهان را جمع‌آوری می‌کند و با..... خود آن‌ها را به هم می‌بافد.

۱) بال‌ها ۲) دم ۳) نوک ۴) پاها

پاسخ: گزینه ی «۳» چرخ ریسک شاخه و برگ‌های نازک گیاهان را جمع‌آوری می‌کند و با نوک خود آن‌ها را به هم می‌بافد.

متوسط

۱۲- هر یک از عبارات سمت راست را به کلمات مناسب در سمت چپ وصل کنید.

- الف) جانوری که مرحله‌ای از زندگی‌اش را فقط در آب زندگی می‌کند و سپس می‌تواند بعد از مدتی در خشکی هم زندگی کند. ° چرخ ریسک
- ب) پرنده‌ای که آشیانه‌اش را با شاخه و برگ نازک گیاهان می‌سازد. ° قورباغه
- ج) خرگوش برای مراقبت از بچه‌های خود به آن‌ها چه می‌دهد؟ ° کانگورو
- د) جانوری که بچه‌اش را در کیسه‌ی جلوی شکمش نگه می‌دارد. ° شیر

۱۳- مطابق متن کتاب، اگر بخواهیم لانه‌سازی مورچه را مشاهده کنیم و در این باره آزمایشی انجام دهیم، کدام

گزینه کار مناسبی برای این آزمایش می‌باشد؟

- ۱) خاک سفت و خشک را از باغچه برداریم.
- ۲) خاک را درون ظرف فلزی می‌ریزیم و در ظرف را با پارچه‌ی کلفت می‌بندیم.
- ۳) روزی یک لیوان آب روی خاک بریزیم.
- ۴) ظرف را در جای مناسبی در اتاق بگذاریم و اصلاً آن را تکان ندهیم.

پاسخ: گزینه ی «۴» مطابق متن کتاب درسی، مقداری خاک نرم و مرطوب و تعدادی مورچه ی درشت را از باغچه بر می داریم و خاک را درون ظرف شیشه ای میریزیم و در ظرف را با پارچه ی نازک می پوشانیم. روزی یک قاشق آب روی خاک می ریزیم و ظرف را در جای مناسبی در اتاق می گذاریم و اصلاً آن را تکان نمی دهیم.

۱۴- کدام مورد از فایده‌های ساختن لانه برای جانوران نیست؟

- ۱) در لانه از بچه‌هایشان مراقبت می‌کنند.
- ۲) جانوران دیگر راحت بتوانند محل زندگی او را تشخیص بدهند.
- ۳) در برابر سرما و گرما از آن‌ها محافظت می‌کند.
- ۴) برای انبار کردن غذا و استراحت از آن استفاده می‌کنند.

پاسخ: گزینه ی «۲» لانه برای جانوران فایده های زیادی دارد. جانوران از لانه برای محافظت خود و بچه هایشان در برابر سرما، گرما، باد، باران، انبار کردن غذا، استراحت و خواب استفاده می کنند.

۱۵- کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) چرخ ریسک پرندهای است که آشیانه‌اش را می‌بافد.
- ۲) چرخ ریسک با شاخه‌ها و برگ‌های نازک گیاهان آشیانه درست می‌کند.
- ۳) آشیانه چرخ ریسک یک سوراخ برای ورود یک سوراخ دیگر برای خروج دارد.
- ۴) چرخ ریسک درون آشیانه‌اش را با پرهای نرم خود و سایر پرندگان پر می‌کند.
- پاسخ :** گزینه ی «۳» آشیانه ی چرخ ریسک فقط یک سوراخ برای ورود و خروج پرنده دارد.

۱۶- لاک‌پشت‌های دریایی از ... تغذیه می‌کنند.

- ۱) مارهای آبی ۲) گیاهان و جلبک‌های آبی ۳) خرچنگ‌ها ۴) پرندگان دریایی
- پاسخ :** لاک‌پشت‌های دریایی از گیاهان و جلبک‌های آبی و جانورانی مثل عروس دریایی و اسفنج‌ها تغذیه می‌کنند.

۱۷- کدام گزینه، نادرست است؟

- ۱) خرگوش بچه‌هایش را در لانه‌هایی که زیر خاک درست کرده، به دنیا می‌آورد.
- ۲) خرگوش‌ها غذای روباه و عقاب هستند.
- ۳) خرگوش‌ها بعد از تولد از شیر تغذیه می‌کنند.
- ۴) بچه خرگوش‌ها وقتی بزرگ شدند از گوشت جانوران دیگر تغذیه می‌کنند.
- پاسخ :** گزینه ی «۴» بچه خرگوش‌ها وقتی بزرگ شدند، برگ و ساقه و دیگر قسمت‌های گیاهان را می‌خورند.

۱۸- کدام جاندار زیر، وقتی متولد می‌شود، شبیه مادر خود نیست؟

- ۱) خرگوش ۲) کبوتر ۳) لاک‌پشت ۴) قورباغه
- پاسخ :** گزینه ی «۴» قورباغه‌ها هنگام تولد شبیه مادر خود نیستند.

۱۹- لاک‌پشت‌های منطقه‌ی حفاظت‌شده ی جزیر هی کیش در کدام منطقه تخم‌ریزی می‌کنند؟

- ۱) زیر شن‌های ساحل ۲) درون آب دریا ۳) لابه‌لای گیاهان ۴) زیر شن‌های اعماق دریا
- پاسخ :** گزینه ی «۱» در هنگام تخم‌ریزی، لاک‌پشت‌ها به ساحل می‌روند و حفره‌هایی در شن‌ها ایجاد می‌کنند. سپس در آن‌ها تخم‌ریزی کرده و روی آن‌ها را با شن می‌پوشانند.

۲۰- در دوره ی زندگی کرم ابریشم، از یک تخم..... و از یک پيله خارج می شود.

(۱) کرم- پروانه (۲) پروانه- کرم (۳) کرم- کرم (۴) پروانه- پروانه

پاسخ : گزینه ی «۱» کرم ابریشم از تخم بیرون می آید. مدتی برگه ای توت را می خورد و بعد روی یک شاخه، پيله درست می کند. پس از مدتی پروانه از پيله خارج می شود.

۲۱- کدام جزء دوره های زندگی کرم ابریشم نیست؟

(۱) پروانه (۲) تخم (۳) بلوغ در آب (۴) نوزاد کرمی شکل

پاسخ : گزینه ی «۳» دوره ی زندگی کرم ابریشم به چهار مرحله ی تخم، نوزاد کرمی شکل، شفیره (پيله) و پروانه تقسیم می شود.

۲۲- قورباغه و خرگوش در زندگی می کند.

(۱) فقط در خشکی - خشکی (۲) هم در آب و هم در خشکی - خشکی

(۳) فقط در آب - آب (۴) هم در آب و هم در خشکی - آب و خشکی

پاسخ : گزینه ی «۲» قورباغه دوزیست است. هم در آب و هم در خشکی زندگی می کند. خرگوش در خشکی زندگی می کند.

۲۳- خرگوش برای تغذیه به بچه های تازه به دنیا آمده ی خود چه چیزی می دهد؟

(۱) شیر خودش (۲) ساقه ی نرم گیاهان (۳) هویج های کوچک (۴) گوشت حیوانات

پاسخ : گزینه ی «۱» خرگوش به بچه های خود شیر می دهد و از آن ها مراقبت می کند تا بزرگ شوند.

۲۴- دوره ی زندگی کرم ابریشم به مرحله تقسیم می شود.

(۱) ۶ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

پاسخ : گزینه ی «۴» دوره زندگی کرم ابریشم به چهار بخش تقسیم می شود.

دشوار

۲۵- کدام یک از جمله‌های زیر، درباره‌ی زندگی مورچه‌ها نادرست است؟

۱) مورچه‌ها به روش دهان به دهان به یکدیگر غذا می‌دهند.

۲) آن‌ها از مواد بدن جانوران و گیاهان تغذیه می‌کنند.

۳) بعضی از مورچه‌ها به صورت گروهی به جانورانی مثل موش‌ها حمله می‌کنند و آن‌ها را شکار می‌کنند.

۴) ملکه‌ی مؤسس اجتماع مورچه‌ها، همواره فقط به تخم‌گذاری می‌پردازد.

پاسخ: گزینه‌ی «۴» ملکه‌ی مؤسس اجتماع مورچه‌ها در ابتدا لانه‌های را در زیر خاک یا یک پناهگاه دیگر حفر و در آن تخم‌ریزی می‌کند و تا آماده شدن مورچه‌های کارگر، از تخم‌ها و نوزادان مراقبت می‌کند؛ پس از آن، فقط به تخم‌گذاری می‌پردازد.

۲۶- کدام یک از مواردی است که «چرخ ریسک» درون لانه‌ی خود را با آن پر می‌کند؟

۱) شاخه‌های چوبی گیاهان ۲) پرهای نرم پرندگان دیگر ۳) سنگ ۴) دانه‌های سفت گیاهان

پاسخ: گزینه‌ی «۲» چرخ ریسک درون لانه را با پرهای نرم خود یا پرندگان دیگر و قسمت‌های نرم گیاهان پر می‌کند.

۲۷- «لاک پشت و قورباغه به ترتیب از راست به چپ جزو و محسوب می‌شوند»

۱) خزندگان-خزندگان ۲) خزندگان-دوزیستان ۳) دوزیستان-خزندگان ۴) خزندگان-ماهی‌ها

پاسخ: گزینه‌ی «۲» لاک پشت‌ها جزو خزندگان و قورباغه‌ها جزو دوزیستان محسوب می‌شوند.

۲۸- پرنده‌ی چرخ ریسک برای ساختن آشیانه از کدام بخش بدن خود کم‌تر استفاده می‌کند؟

۱) نوک ۲) پا ۳) پر ۴) دم

پاسخ: گزینه‌ی «۴» چرخ ریسک، برای جمع‌آوری شاخه‌ها و برگ‌های نازک از بال‌ها و پاهای خود استفاده می‌کند و به کمک نوک خود آن‌ها را به هم می‌بافد. از پرها نیز برای این که جای تخم‌ها نرم باشد، استفاده می‌کند.

۲۹- لانه ی چرخ ریسک..... سوراخ برای ورود و خروج دارد و این پرنده جای تخم‌هایش را با
 پر می‌کند. (بهترین گزینه انتخاب شود).

۱) فقط یک _ شاخه‌ها و برگ‌های نازک گیاهان ۲) دو _ شاخه‌ها و برگ‌های نازک گیاهان

۳) دو _ پرهای نرم پرندگان و قسمت‌های نرم گیاهان ۴) فقط یک _ پرهای نرم پرندگان و قسمت‌های نرم گیاهان

پاسخ: گزینه ی «۴» لانه ی چرخ ریسک فقط یک سوراخ برای ورود و خروج پرنده دارد و چرخ ریسک درون لانه ی خود را با پرهای نرم خود و یا نرم گیاهان پر می‌کند تا جای تخم‌هایش نرم باشد.

۳۰- زندگی کرم ابریشم را به‌ترتیب از «۱» تا «۵» شماره‌گذاری کنید.

«۴»

«۲»

«۳»

«۵»

«۱»